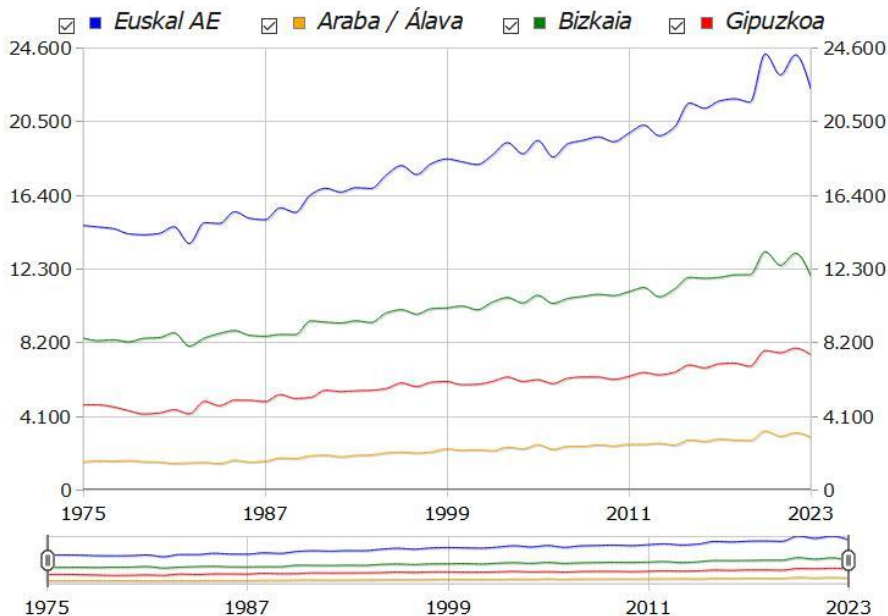

Euskal AEn heriotzak % 7,8 gutxitu ziren 2023an

Hilabeteen arabera, nabarmentzekoa da uztaila, heriotzak % 30,8 gutxitu baitziren 2022ko uztailaren aldean

2023an 22.311 pertsona hil ziren Euskal AEn, hau da, 2022an baino % 7,8 gutxiago, Eustaten datuen arabera. Lurralde historikoen arabera, jaitsierarik nabarmenena Bizkaian izan zen, % 9,6, 11.888 heriotzarekin; ondoren Araban, 2.914 heriotzarekin (-% 8,1), eta azkenik Gipuzkoan, 7.509rekin (-% 4,6). 2019arekin alderatuta (COVID-19aren pandemiaren aurreko urtea), heriotzen kopuruak % 3,5 egin zuen gora.

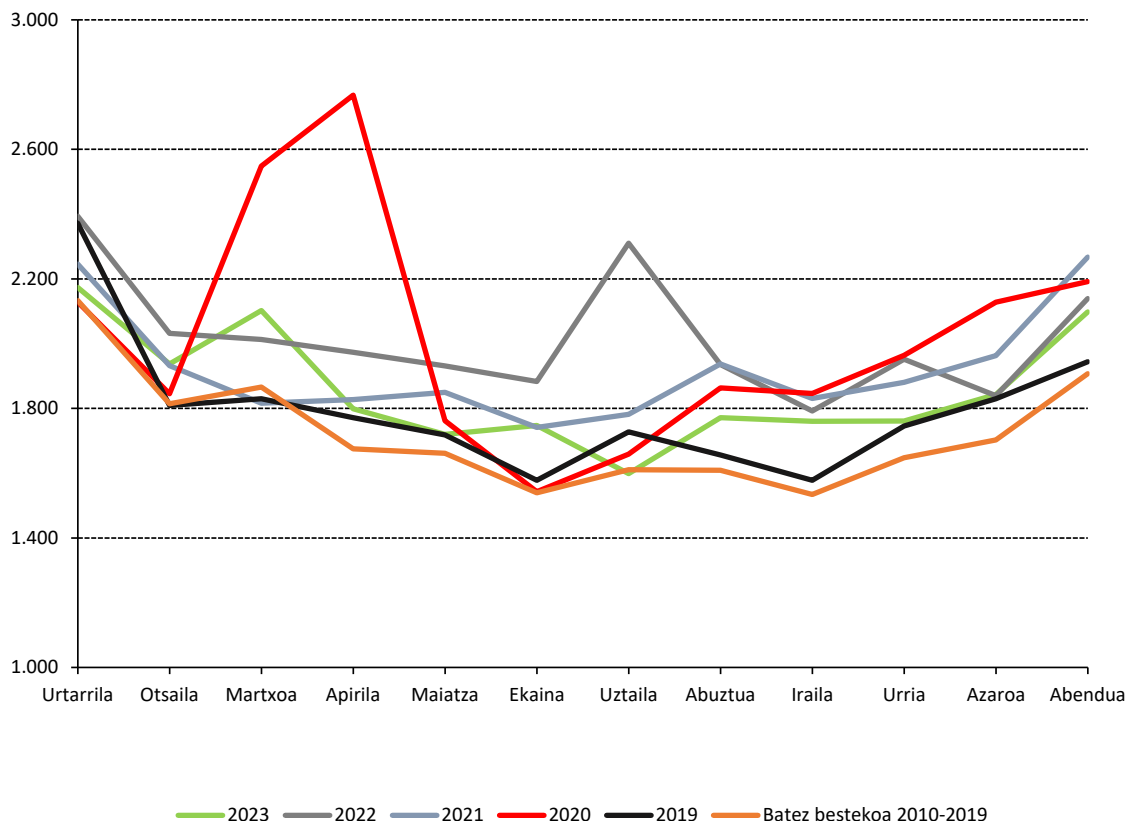
Euskal AEko heriotzak lurralde historikoaren arabera

Iturria: Eustat. Heriotzen estadistika

2023an heriotzek behera egin zuten hilabete guztietan, martxoan eta azaroan izan ezik. Nabarmentzekoa da uztailan % 30,8 jaitsi zela 2022ko hil beraren aldean.

Euskal AEko egoiliarren heriotzak, hilabeteka

Iturria: Eustat. Heriotzen estatistika

Hildakoen batez besteko adina 81,5 urte izan zen

2023ko heriotzen guztizkoa kontuan hartuta, 11.277 emakume eta 11.034 gizon hil ziren, eta 2023an hildako pertsonen batez besteko adina 81,5 urtekoa izan zen; hamar urte lehenago, 2013an, batez bestekoa 78,8 urtekoa izan zen, hau da, batez besteko adinak 2,7 urte egin du gora azken hamarkadan.

Gizonak batez beste 78,3 urterekin hil ziren eta emakumeak 84,7 urterekin 2023an; 2013an, berriz, batez bestekoak 75,5 eta 82,4 urte izan ziren, hurrenez hurren. Ondorioz, azkeneko 10 urteotan, gizonen batez besteko heriotza-adinak gora egin du 2,8 urte, eta emakumeenak 2,3 urte.

Haurren heriotza-tasari dagokionez, urte bat baino gutxiagoko 35 haur hil ziren EAEn. Jaioberrien heriotza-tasak, bizitzako lehen 28 egunei dagokienez, 24 heriotza erregistratu zituen; horietako 3 lehen 24 orduetan hil ziren, eta beste 16 lehen astean. Urtebetetik beherakoaren artean, mutilen heriotzak guztizkoaren % 51,4 izan ziren.

2023an 100 urte edo gehiago zituzten (1923an edo lehenago jaioak) 552 pertsona hil ziren, eta horien artean % 83,5 emakumeak ziren. Ehun urtetik gorako 31 pertsona gehiago hil ziren, 2022an jasotako kopuruarekin alderatuta.

Euskal AEko heriotzak, lurralde historikoaren, bizilekuko udalerriaren (>40.000 bizt.), sexuaren eta adina. 2022-2023

	2023	2022	Gehikuntza (%)
Euskal AE	22.311	24.194	-7,8
Bizileku-lurralde historikoak			
Araba/Álava	2.914	3.170	-8,1
Bizkaia	11.888	13.152	-9,6
Gipuzkoa	7.509	7.872	-4,6
Bizileku-udalerria (>40.000 biztanle)			
Barakaldo	1.044	1.211	-13,8
Basauri	529	493	7,3
Bilbao	3.838	4.301	-10,8
Donostia / San Sebastian	2.022	2.207	-8,4
Gebro	742	817	-9,2
Irun	598	664	-9,9
Portugalete	561	607	-7,6
Santurtzi	522	542	-3,7
Vitoria-Gasteiz	2.124	2.363	-10,1
Sexua			
Gizonak	11.034	11.864	-7,0
Emakumeak	11.277	12.330	-8,5
Adina			
40 urtetik beherakoak	212	250	-15,2
40 urtetik 59ra	1.317	1.547	-14,9
60 urtetik 79ra	6.340	6.769	-6,3
80 urte edo gehiago	14.442	15.628	-7,6

Data 2024ko Uztailaren 26a

Iturria: Eustat, Heriotzen Estatistika

Heriotzen % 28 tumoreek eragin zuten

2023an izandako heriotzen % 28 (6.248 heriotza) tumoreek eragin zuten; ondoren, heriotzen % 25,4 (5.659 heriotza) zirkulazio-sistemako gaixotasunek eragin zuten, eta hirugarrenik, heriotzen % 8,5 (1.903 heriotza) buru-nahasmenduek eta portaera-nahasmenduek.

Heriotzen kausek ezberdinak izaten jarraitzen dute sexuaren arabera; izan ere, gizonen artean, tumoreak zirkulazio-aparatuko gaixotasunak baino gehiago izan ziren; emakumeen artean, berriz, kausa nagusia gaixotasun kardiobaskularrak izan ziren eta bigarren lekuan tumoreak. Gainera, aipatzekoa da buru-nahasmenduek eta portaera-nahasmenduek eragindako heriotzen artean emakumeen ehunekoa handiagoa dela, kanpoko kausen kasuan gertatzen ez den bezala, non gizonen ehunekoa handiagoa den.

Halaber, heriotzaren arrazoia aldatu egiten da adinaren arabera. Urtebetetik beherakoetan, heriotza ohikoenak jaiotza-inguruko gaixotasunek eta sortzetiko malformazioek eragin zituzten; 1 eta 39 urte bitartekoetan, heriotza-kausa nagusiak kanpo-kausak izan ziren, horien artean istripuak eta suizidioak; 40 eta 79 urte bitartekoetan, tumoreak izan ziren lehenengo heriotza-kausa eta, 80 urtetik aurrera, zirkulazio-sistemako gaixotasunak.

Euskal AEko heriotzak, horren arrazoiaren, adin-taldeari jarraiki. 2023

	Guztira	1 urtetik beherakoak	1-19 urte	20-39 urte	40 urtetik 59ra	60 urtetik 79ra	80 urte edo gehiago
Guztira	22.311	35	32	145	1.317	6.340	14.442
I.Ciertas Gaixotasun infekzioso eta parasitario batzuk	354	1	0	2	23	72	256
II.Tumores Neoplasiak (tumoreak)	6.248	0	6	42	630	2.999	2.571
III.Enfermedades Odoleko eta organo odol-sortzaileetako gaixotasunak eta immunitate-mekanismoari dagozkion trastorno batzuk	110	1	1	1	3	20	84
IV.Enfermedades Gaixotasun endokino, nutrizional eta metabolikoak	733	0	2	1	34	163	533
V.Trastornos Trastorno mentalak eta portaeraren trastornoak	1.903	0	0	0	7	194	1.702
VI.Enfermedades Nerbio-sistemako gaixotasunak	1.495	1	5	9	54	420	1.006
IX.Enfermedades Zirkulazio-sistemako gaixotasunak	5.659	0	5	16	244	1.281	4.113
X.Enfermedades Arnas sistemako gaixotasunak	1.642	0	1	3	33	376	1.229
XI.Enfermedades Txegoste-sistemako gaixotasunak	1.051	1	0	2	58	301	689
XII.Enfermedades Larrazaleko eta azalpeko ehuneko gaixotasunak	84	0	0	0	0	10	74
XIII.Enfermedades Sistema muskulo-eskeletikoaren eta ehun konektiboaren gaixotasunak	332	0	0	0	6	57	269
XIV.Sistema genito-urinarioko gaixotasunak	765	0	0	0	6	105	654
XV. Haurduntza, erditzea eta erdiberriroa	1	0	0	1	0	0	0
XVI.Jaiotuguruko denboraldian sortutako egoera jakin batzuk	23	20	0	1	1	1	0
XVII.Sortzetiko malformazioak, deformazioak eta kromosoma-anormalitateak	49	8	1	2	16	18	4
XVIII.Sintomak, zeinuk eta emaitza kliniko eta laborategiko anormalak	750	3	2	5	23	60	657
XX.Hilkortasunaren kanpo-kausak	754	0	9	60	175	185	325
COVID-19 baieztatuta	358	0	0	0	4	78	276
COVID-19 probablea	0	0	0	0	0	0	0

Data 2024ko Uztailaren 26a

Iturria: Eustat. Heriotzen Estatistika

COVID-19aren birusak heriotzen % 1,6 eragin zituen

2023an 358 heriotza izan ziren COVID-19aren ondorioz, guztizkoaren % 1,6 (guztiek azterketa espezifikoarekin baieztatutako COVID-19a zuten). Arrazoi horrek eragindako heriotzak 2022an baino % 79,2 gutxiago izan dira.

Lurraldeen arabera, Bizkaia izan zen heriotza gehien izan zituen lurraldea (228), ondoren Gipuzkoa (91) eta azkenik Araba (39). Heriotza horiek ehunekotan kontuan hartuta, Bizkaian COVID-19aren ondoriozko heriotzen ehunekoa guztizkoaren % 1,9 da, Gipuzkoan % 1,2 eta Araban % 1,3. Hiriburuei dagokienez, Bilbo nabarmentzen da, 78 heriotza eragin baititu COVID-19ak (% 2), Donostian 27 (% 1,3) eta Gasteizen 23 (% 1,1). Barakaldo eta Getxo ere nabarmentzen dira, 20 (% 1,9) eta 13 (% 1,7) heriotzarekin, hurrenez hurren.

COVID-19aren ondorioz hil ziren emakumeen kopurua (182) gizonena (176) baino handiagoa izan zen. Adinari dagokionez, 80 urtetik gorakoaren artean izan da COVID-19ak eragindako heriotzen % 77,1.

Euskal AEko heriotzak, lurralde historikoaren, bizilekuko udalerriaren (>40.000 bizt.), sexuaren eta adinaren arabera, COVID-19rekin lotutako heriotza-kausei jarraiki. 2023

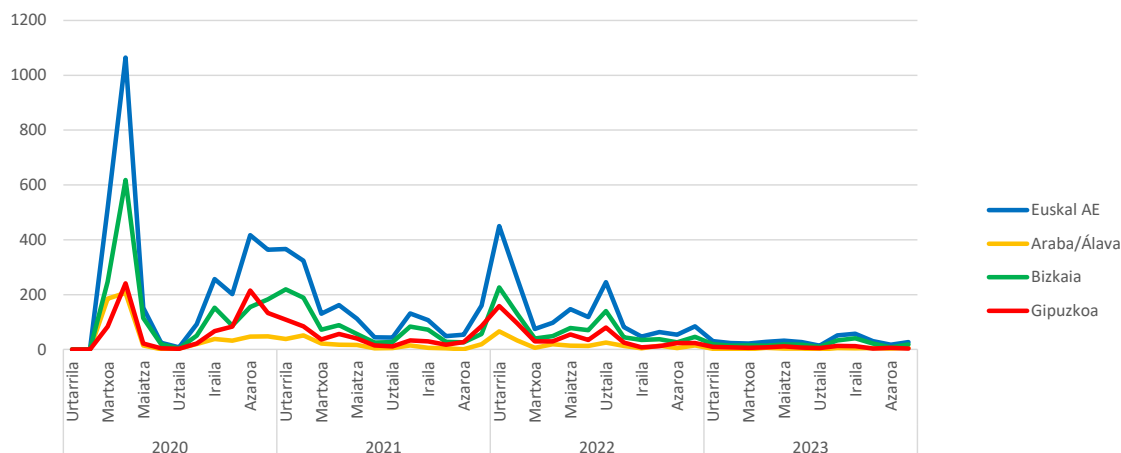
	Heriotzak guztira	COVID-19 guztira	COVID-19 baieztatuta	COVID-19 probalea
Euskal AE	22.311	358	358	0
Bizileku-lurralde historikoak				
Araba/Álava	2.914	39	39	0
Bizkaia	11.888	228	228	0
Gipuzkoa	7.509	91	91	0
Bizileku-udalerria (>40.000 biztanle)				
Barakaldo	1.044	20	20	0
Basauri	529	7	7	0
Bilbao	3.838	78	78	0
Donostia / San Sebastian	2.022	27	27	0
Getxo	742	13	13	0
Irun	598	7	7	0
Portugalete	561	10	10	0
Santurtzi	522	8	8	0
Vitoria-Gasteiz	2.124	23	23	0
Sexua				
Gizonak	11.034	176	176	0
Emakumeak	11.277	182	182	0
Adina				
40 urtetik beherakoak	212	0	0	0
40 urtetik 59ra	1.317	4	4	0
60 urtetik 79ra	6.340	88	88	0
80 urte edo gehiago	14.442	276	276	0

Data 2024ko Uztailaren 26a

Iturria: Eustat. Heriotzen Estatistika

Hilabeteen arabera, iraila izan zen COVID-19aren ondorioz heriotza gehien izan zituen hilabetea (57), eta ondoren abuztua (51).

Euskal AEko egoiliarren heriotzak, COVID-19ren arabera, hileko

Iturria: Eustat. Heriotzen estatistika

Gainera, beste 96 heriotza izan ziren, zeinetan COVID-19a heriotza-kausa ziurtatuen artean egon zen, baina ez zen kausa nagusia izan.

Hazkunde begetatiboa negatiboa izan zen hiru lurraldeetan

Hazkunde begetatiboa negatiboa izan zen, jaiotzak baino 8.858 heriotza gehiago izan baitziren. Lurraldeen arabera, saldo negatiboak izan ziren hiru lurraldeetan: Bizkaian 5.217 pertsonakoa izan zen, Gipuzkoan 2.943 pertsonakoa eta Araban 698 pertsonakoa. 2022an emaitza begetatiboa ere negatiboa izan zen, jaiotzak baino 10.558 heriotza gehiago izan baitziren.

Informazio gehiago:

Eustat - Euskal Estatistika Erakundea / Instituto Vasco de Estadística
C/ Donostia-San Sebastián, 1 01010 Vitoria-Gasteiz
Prentsa-zerbitzua: servicioprensa@eustat.es Tlf: 945 01 75 62